

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Sacrementis in Genere, & duobus primis in specie

Bosco, Jean a

Lovanii, 1665

Concl. II. In Baptismo solemnii adhiberi debet Patrinus; in privato non potest.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73340](#)

quædam orationes) et si omittens circa contemptum non peccaret mortaliter, ut docet Posleivius de officio Curati c. 6. n. 23. apud Dian. parte 5. tract. 3. resol. 6. Quod an verum sit judicent prudentes.

Meo iudicio (salvo meliori) cum ceremonia Baptismi sint nimis multæ, & valde notorables, vel nulla est obligatio eas supplendi, vel est obligatio gravis; sicuti vel nulla est obligatio primitus eas adhibendi, vel est obligatio gravis.

12.
Fonē etiam
sub gravi
obligatione;

Cap. 1. de Sa-
cram. non
iterandi.

Quod autem sit obligatio aliqua sup- plendi videatur colligi primo ex iure com- muni cap. 1. de Sacram. non iterandi, ubi Pontifex Innoc. III. interrogatus an permitti debeat ministrare, qui sine imposi- tione manuum fuerat ad Ordinem Subdiaconatus assumptus. Et si Confirmationis Sacramentum in eo debeat iterari, qui per errorem fuit non christinatus sed oleo da- linitus: Respondeo, *Quod in talibus non est aliquid iterandum, sed cautè supplendum, quod incertū fuerat pretermissum.*

Rit. Rom.

Colligitur 2. ex Rit. Rom. Tit. De Ba- ptismo §. Ordo supplendi omisla, ubi sic le- go: Cum urgente mortis periculo, vel alia cogente necessitate, sive parvulus, sive adulst facis pra- tribus ac ceremonijs prætermisfis, fueris baptiza- tus, ubi convalesceris, & cessaveris periculum, & ad Ecclesiast. delatis fieris, omissa omnia sup- pleantur: idemq; ordo ac ritus servetur, qui in Baptismo parvulorum (si fuerit parvulus) seu adultorum (si fuerit adulstus) prescriptus est.

Idem tradit eodem Tit. §. De baptizi- zandis parvulis, ibi: Consueta ceremonie ri- tuis, suppleantur, omisla formæ & ablutione. Et §. de Baptismo adultorum. Agens de haereticis conversis, & legitimè quad ma- teriam & formam baptizatis, ait: Omisla tantum (que illa, nisi ceremonia?) supplean- tur nisi rationabili de causa aliter Episcopo vi- deatur.

Reverendus.

Prout aliquando visum fuit Philippo Rovenio in Constitutione sua ad omnes sibi subiectos in dictionibus Belgij conser- deratis directa anno 1638. in qua de hac loquens ait: *Vnitiores verò & reliqua ce- remonia Ecclesia Catholica pro discretione Sacer- dotum, & devotione suscipientium poterunt suppleri.*

Ceterum ut quid tertio idem inculca- ret Rituale, si vel nulla, vel levis tantum est obligatio? Sanè ritus solitos adhiberi, non posse omitti sine peccato, in principio sectionis docuimus cum Trident. sess. 7. de Sacramentis in genere can. 13. Cum ergo soleat Ecclesia ritus omislos suppleri, etiam illa suppletio, sive ritus supplendi erunt in precepto, & quidem gravi pro materia gravitate.

Sed relictâ hâc difficultate minus prin- cipali pergo festinanter ad præcipuam hu- jus sectionis controvërsiam, quæ meritò movit omnes DD. ut particularem de ea instituerent quæstionem; est autem de Pa- trinis, eorumque obligationibus. Et qui- dem primò dubito An in omni Baptismo debeant adhiberi? Pro resolutione

Nota duplē esse Baptismum, sive du- pliciter Baptismum ministrari, videlicet solemniter, id est, cum certis exterris ce- remonijs ab Ecclesia præscriptis, & priva- tiv, hoc est, sine hujusmodi ceremonijs seu solemnitatibus. Nunc ad dubium propositum Respondeo:

CONCLUSIO II.

In Baptismo solemni adhiberi debet Paterinus; in privato non potest.

Prima pars haud efficacius probatur; quām ex continuo usu & praxi Ecclesie ab ipsis temporibus Apostolorum. Testis est Dionysius Ecl. Hierarch. cap. 2. parte 2. ibi: *Quem (baptizatum) Sacerdos mox assignans suscepit suo.*

Et cap. 7. Divinis, inquit, nostris Ducibus (id est Apostolis) ad mentem venit, & visum est suscepere infantes secundum ipsum sanctum modum, quod naturales pueri parentes traderant puerum cuadam dollo in divinis padagogis, & reliquam sub ipso puer ageret, sicut sub divino patre & salvacionis sancta suscepere. Simili modo loquitur Tertul. lib. de Baptismo c. 18. & alii Patres.

Ratio à priori est voluntas Ecclesie. Congruentia accipitur ex verbis Dionysij: 14. sic statuerat te Ecclesie, quippe sicut in naturali generatione ad nutriri & padagogi; ita quoquè in Baptismo, qui est regeneratio spiritualis, præter paren- tes & Pastores conveniens fuit aliquem admittere, qui speciale curam haberet puerum spiritualiter nutriendi ac instruen- di.

Nec obstat, quod Christus non habue- rit in suo Baptismo patrum, sive suscep- tientem, aut sponsorem, seu fideijsorem; siquidem non est baptizatus ut regenera- tur sed ut alios regeneraret, neque opus ha- bebat instructore, qui ipse erat omnium Magister.

Si queras, an hæc obligatio sit sub mor- tali? Respondeo, pendet à prudenti iudicio an sit titus notabilis, an non; adeoque an ejus

13.
In ba-
ptis-
mo solemni
debet adhi-
beri Pateri-
nus.
S. Dionys.

Juncta con-
tra ratio-
ne.

15.

B b 3

382 Disputatio 2. De Baptismo.

Nec obligatio est gratia. ejus omissione sit grave an leve peccatum. Meo iudicio & plurium aliorum, quos refert Tannerus h[ic] disp. 4. q. 2. dub. 1. n. 23, ex gravitate obligationis adjunctae sat[ur]is colligitur gravitas hujus ceremoniae.

Avident. Unde saepissime de illa agitur in decretis Conciliorum, & supponit à Concilio Trident. sess. 24. c. 2. ubi restringit cognitionem spiritualem, quæ ex illa oritur, ut infra videbimus; & admonet Parochum, ut, antequam ad Baptismum conferendum accedat, diligenter ab ijs, ad quos spectabit, sciscietur, quem, vel quos elegent, ut baptizatum de sacro fonte suscipiant &c.

Rit. Rom. Idem prescribitur in Rit. Rom. Tit. De Baptismo. §. De Patrinis; Ne plures, inquit, quam licet, aut indignos, vel ineptos admittantur. Quæ omnia satis superque indicant notabilitatem prædictæ solemnitatis.

16. In Baptismo privato non potest adhiberi Patrinus: Portò secunda pars conclusionis vel ex ipso nomine Baptismi privati datur intelligi; siquidem Baptismus dicitur privatus, qui ab unoquoque licet ministratur in necessitate sine solemnitatibus ab Ecclesia prescriptis. Cum ergo, secundum omnes DD. laici & Clerici inferiores Diacono non solùm non debant, sed nec licet possint adhibere Catechismum, Exorcismum, & similis ritus, dum in necessitate baptizant, pari ratione dico ego non solùm non debere, sed nequidem licet posse adhibere Patrinum, seu Suscep[tor]em; quia hoc esset Baptismum solemniter administrare, saltem ex parte.

Nec efficit Patrinus, esto teneret animo' verè suscipiendi, Hinc per accidens & impertinens est ad Baptismum privatum, quod aliquis teneat parvulum baptizandum, & idecirco, etiam à communī plebe, non vocatur Suscep[tor] sive Patrinus; nec vocari debet, et si ficeret animo verè suscipiendi; quia hoc non pendet ab ipsis voluntate; sed oportet facere ceremoniam requiritam ab Ecclesia ad tam appellationem: Ecclesia autem postulat, ut ille contactus fiat in Baptismo solemnii. Unde illa tentio baptizandi in necessitate est magis propter commoditatem & honestatem, quam propter ceremoniam.

17. Sicut nec iste, qui teneret dum supplentur Ceremonia omisla; Ex quo rursus sequitur non esse verū suscep[tor]em aut Patrimum, qui puerum domini baptizatum, postea publicè in Ecclesia teneret, dum supplentur ceremonia omisla; quia tunc non ministratur Baptismus; adeoque non suscipit in Baptismo, quod tamen necessarium est, sed in Catechismo. Similiter qui levat de sacro fonte, quando ex defectu materie, formæ, aut intentionis Sacramentum ministratur invalidè.

18. Adeoque His admissis manifestè sequitur, praes-

tos Susceptores, si ita placeat eos appellare, nullam contrahere cognitionem spiritualem, sive cum baptizato, sive cum eius partibus, quod docet Sanchez de Matrim. lib. 7. disp. 62. n. 14. cum Suario & alijs, quos citat. Pater, quia non sunt veri Susceptores, ut ostendimus.

Et specialiter id declarant Cardinales in secundo casu his verbis: Qui in Ecclesia dumtaxat fuit presens ei, qui domi fuerat vere baptizatus, sed deinde in Ecclesia servatae sunt sole solemnitates, nullam cognitionem spirituali cum eo contraxit. Utique neque Suscep[tor], neque Parochus, qui adhuc ceremonias; quia nec ille verus Suscep[tor], nec hic verus baptizans.

Quis ergo? Ille qui domi verè baptizavit; ius quippe decernit absolutè & generaliter cognitionem spirituali pro omnib[us] verè baptizante, eò quod Baptismus sit aliqua spiritualiter regeneratio; non minus autem spiritualiter regeneratur, qui privatim quam qui solemniter tingitur; neque magis secundum spiritum renascitur, qui in exteriori tantum apparentia mergitur, quam qui nullo modo. Unde sicuti baptizans invalidè non contrahit cognitionem cum invalidè baptizato, ita neque Suscep[tor] in tali Baptismo.

Sed petes, quæ sit illa ceremonia, ratione cuius aliquis in jure habetur & dicitur verus Suscep[tor], sive Patrinus? Pro resolutione erit

CONCLUSIO III.

Pattinus in jure dicitur, qui intentione exercendi hanc ceremoniam secundum quod in Ecclesia Catholica fit, tangit physice (immediate, vel medijs vestibus, linteo, aut etiam disco, per se, vel per procuratorem) baptizatum, aut tempore Baptismi, aut statim postquam à Sacerdote levatur de fonte, ubi modis est sic baptizare.

Breviter: in Patrino requiritur volume & fortas suscipiendi, & tactus physicus pugnari per se, vel procuratorem. Prima pars est inde communis. Fundatur; quia actus agentium respondeat non pugnat.